

การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

นางสาวทวีศรี วิทยาธิปัตย์

002737

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

I15154443

THE ASSESSMENT OF PERSONAL INCOME TAX BY COMPUTER

Miss Taveesri Vigayatipat

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

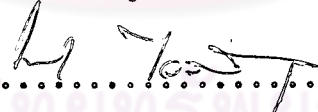
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
โดย นางสาว ทวีศรี วิทยานิตย์
แผนกวิชา การบัญชี สาขาวิชาการบัญชีทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา นาย วรชัย โกษากุล

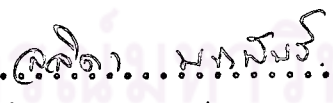
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 รักษาการแทน
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้อำนวยการศูนย์ คร.สุประดิษฐ์ มุนานาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไวนิชกุล)

กรรมการ
(อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์)

กรรมการ
(นายวรชัย โกษากุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
ชื่อนิสิต นางสาว ทวีศรี วิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา นาย วรัชย์ โกษากุล

แผนกวิชา การบัญชี สาขาการบัญชีทั่วไป

ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

การนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในราชการกรมสรรพากร ช่วยให้การบริหารงานภาษีทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง และประหยัดกว่าการใช้กำลังคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีจำนวนรายผู้เสียภาษีมากที่สุดและจำนวนจะเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนั้นเครื่องคอมพิวเตอร์ยังช่วยในการจัดทำรายงานสถิติภาษีอากร และรายงานอื่น ๆ ได้รวดเร็วและถูกต้องสมบูรณ์กว่า ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

จุดมุ่งหมายในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึง ระบบงาน ขั้นตอนการทำงาน ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ผู้เกี่ยวข้องของฝ่ายต่าง ๆ ในการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มผู้มีหน้าที่ทำการประมวลผล ได้มีความเข้าใจในระบบงานคอมพิวเตอร์ และสามารถใช้ประโยชน์จากระบบงานคอมพิวเตอร์ได้มากขึ้น

เนื้อความโดยย่อในวิทยานิพนธ์นี้ บทที่ 2 เป็นเรื่องราวการประมวลผลโดยระบบงานคอมพิวเตอร์ทั่วไป โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ระยะคือ การจัดเตรียมข้อมูลให้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประมวลผล (input data) การเขียนคำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำการประมวลผล และการทำรายงานสรุปผล

ในบทที่ 3 เป็นเรื่องราวการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยระบบงานคอมพิวเตอร์ โดยกล่าวถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับการประเมินภาษีเงิน

บทที่ 4 กล่าวถึงความสามารถในการทำงานของระบบงานคอมพิวเตอร์และ
ปัญหาที่ควรแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานในระบบงานคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ปัญหานั้นได้แก่

1. การเตรียมข้อมูลไม่ทันความสามารถในการประมวลผลของเครื่อง-
คอมพิวเตอร์
2. ข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถ่ายทอดข้อมูล
ข้อเสนอแนะวิธีการไขปัญหาดังกล่าวนี้นี้คือ
 1. ลดปริมาณข้อมูลที่ไม่จำเป็นที่จะนำมาบันทึก
 2. ใช้ข้อมูลที่ผู้มีเงินได้แจ้งมาเป็นรหัสข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล
 3. ลดเวลาที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่สามารถบันทึกข้อมูลได้

เร็วขึ้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ เป็นการประมวลเรื่องราวที่ได้กล่าวไว้ในบทก่อน ๆ
รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการบริหารงานการจัดเก็บภาษีอากร
ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

In chapter III, the topics of assessment of personal income tax by computer based on the government personal income tax's law, systematic data collection, the programming and form of evaluation and reports are discussed.

In chapter IV, the ability, the efficiency, the problems in using computer, and how to solve those problems are presented.

The problems enumerated are as follow :-

1. There is a time lag between the preparation of data and the processing time of the computer owing to the high efficiency of computer system.

2. There are errors occurring through the transmission of data for processing.

The remedies offered to solve these problems are as follow :-

1. Cutting down unnecessary data for processing.
2. Using the data coded by the tax-payers for processing
3. Reducing the time consumed in preparing input-data by the use of more modern and more efficient equipments.

All summaries and recommendations for improving the tax administration system and gaining the maximum benefit in using computer, are stated in the last chapter.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนได้เลือกหัวข้อ "การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยระบบงานคอมพิวเตอร์" มาเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของภาคการศึกษาปริญญาโททางการบัญชีนั้น เพราะผู้เขียนเห็นว่า การทำระบบงานคอมพิวเตอร์มาใช้ในการคำนวณต่างๆ นั้นยังเป็นสิ่งแปลกใหม่ของวงการธุรกิจและวงราชการทั่วไป จึงได้มีทั้งการสนับสนุนและคัดค้านโดยเฉพาะการนำเอาระบบงานคอมพิวเตอร์มาช่วยในการบริหารงานภาษีอากรของกรมสรรพากรในด้านการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอจากบุคคลหลายฝ่าย แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงานโดยตรงบางส่วนด้วย ฉะนั้นผู้เขียนจึงเห็นสมควรที่จะได้มีการศึกษาถึงผลประโยชน์ของการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงานแทนคน นอกจากนั้นยังมีการศึกษาถึงอุปสรรคของการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และได้หาวิธีการแก้ไขบางประการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ได้เข้าใจถึงวิธีการนำเอาระบบงานคอมพิวเตอร์มาใช้ และช่วยให้ประสิทธิภาพการทำงานด้วยระบบงานคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น

ผลสำเร็จของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้อาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ฝ่ายระบบงานคอมพิวเตอร์ และฝ่ายนิติการ ในการให้ความเข้าใจถึงข้อมูลค่านกฎหมายและวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์วรวิชัย โภษากุล ได้ช่วยแนะนำและอธิบายถึงปัญหาบางประการเกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์ รวมทั้งได้ช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ด้วย และวิทยานิพนธ์นี้ก็ได้เสร็จสมบูรณ์นั้น ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือทางด้านการแก้ไขภาษาและสำนวนการเขียนจากคุณศนิตา เหมอยู่ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ หากสาระในวิทยานิพนธ์มีส่วนคืออย่าง ผู้เขียนขอมอบให้แก่ อาจารย์วรวิชัย โภษากุล ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี คือ ส่วนขอบปรองกัที่ปรากฏอยู่ในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอรับไว้แต่ผู้เดียว

ทวีศรี วิทยาธิปไตย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ข

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ง

กิตติกรรมประกาศ ฉ

บทที่

1. บทนำ 1

2. ขั้นตอนการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ 4

 ขั้นตอนการประมวลผลทั่วไป 4

 ขั้นตอนการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ 9

 การจัดเตรียมข้อมูล 9

 การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น 10

 การแปลงข้อมูลเบื้องต้นให้เป็นรหัส 24

 การแปลงข้อมูลให้อยู่ในลักษณะที่เครื่องจะอ่านได้ 32

 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 37

 การเขียนคำสั่งให้เครื่องดำเนินการคำนวณภาษี 45

 การเตรียมการเขียนโปรแกรมคำสั่ง 48

 การจัดทำโปรแกรมคำสั่ง 53

 การนำโปรแกรมคำสั่งไปปฏิบัติงานจริง 62

รายงานสรุปผล 62

 ลักษณะของรายงานสรุปผล 63

 การจัดเตรียมการทำรายงานสรุปผล 64

 แบบพิมพ์รายงานสรุปผล 64

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.	การประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ . . .	67
	เงื่อนไขสำหรับการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา . . .	67
	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	68
	ประเภทของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี	68
	การคำนวณหาเงินได้สุทธิ	72
	การคำนวณหาภาษี	79
	การดำเนินการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์	83
	การเตรียมข้อมูลเพื่อการประเมินภาษี	83
	ใช้คำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำการประเมินภาษี . . .	104
	การแสดงผลการประเมิน	113
4.	ประสิทธิภาพและปัญหาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประเมินภาษี . . .	120
	ประสิทธิภาพการใช้เครื่องประเมินภาษี	122
	การทำตารางสถิติต่าง ๆ	141
	ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น	147
	ปัญหาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประเมินภาษี	152
	ปัญหา	152
	ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา	152
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	155
บรรณานุกรม		172
ภาคผนวก ก.	การคำนวณเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1)(2) แห่ง ประมวลรัษฎากรซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน	174
ภาคผนวก ข.	การหักค่าใช้จ่ายของเงินได้ตามมาตรา 40(8).	177
ภาคผนวก ค.	แบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	181
ประวัติผู้เขียน		187